EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2013.5.29.
COM(2013) 356 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Észtország 2013. évi nemzeti reformprogramjáról

és Észtország 2012–2017-es időszakra vonatkozó stabilitási programjának tanácsi véleményezéséről

{SWD(2013) 356 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Észtország 2013. évi nemzeti reformprogramjáról

és Észtország 2012–2017-es időszakra vonatkozó stabilitási programjának tanácsi véleményezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására[2],

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira[3],

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

(1) Az Európai Tanács 2010. március 26-án elfogadta az Európai Bizottság „Európa 2020” elnevezésű, a gazdaságpolitikák fokozott összehangolásán alapuló, a növekedést és foglalkoztatást célzó új stratégia elindításáról szóló javaslatát, amely stratégia azokra a kulcsfontosságú területekre összpontosít, amelyeken intézkedésekre van szükség annak érdekében, hogy javuljanak Európa lehetőségei a fenntartható növekedés és a versenyképesség terén.

(2) A Bizottság javaslatai alapján a Tanács 2010. július 13-án elfogadta a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról szóló ajánlást (2010–2014), 2010. október 21-én pedig elfogadta a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló határozatot[4], melyek együtt alkotják az „integrált iránymutatásokat”. A tagállamok felkérést kaptak, hogy nemzeti gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájukban vegyék figyelembe az integrált iránymutatásokat.

(3) Az állam-, illetve kormányfők 2012. június 29-én elfogadták a Növekedési és Munkahely-teremtési Paktumot, amely koherens keretet teremt a minden lehetséges ösztönzőt, jogi és szakpolitikai eszközt felhasználó tagállami, uniós és euróövezeti

[1] HL L 209., 1997.8.2., 1. o.
[2] COM(2013) 356 final.
[3] P7_TA(2013)0052 és P7_TA(2013)0053.
[4] A Tanács 2013. április 22-i 2013/208/EU határozata.

tevékenységek számára. Döntöttek a tagállami szinten megvalósítandó intézkedésekről, és kifejezték teljes körű elkötelezettségüket az Európa 2020 stratégia céljainak megvalósítása és az országspecifikus ajánlások végrehajtása iránt.

(4) A Tanács 2012. július 6-án ajánlást fogadott el Észtország 2012. évi nemzeti reformprogramjáról, valamint véleményezte Észtország 2011–2015-ös időszakra vonatkozó, aktualizált stabilitási programját.

(5) A Bizottság 2012. november 28-án elfogadta az éves növekedési jelentést[5], amely elindítja a gazdaságpolitikai koordináció 2013. évi európai szemeszterét. Ugyancsak 2012. november 28-án a Bizottság a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést[6], amelyben Észtországot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.

(6) Az Európai Tanács 2013. március 14-én elfogadta a pénzügyi stabilitás, a költségvetési konszolidáció és a növekedést ösztönző intézkedések biztosítására irányuló prioritásokat.. Hangsúlyozta, hogy differenciált és növekedésbarát költségvetési konszolidációt kell végrehajtani, helyre kell állítani a gazdaságnak történő hitelnyújtás rendes feltételeit, ösztönözni kell a növekedést és a versenyképességet, kezelni kell a munkanélküliséget és a válság társadalmi következményeit, valamint korszerűsíteni kell a közigazgatást.

(7) Észtország 2013. április 30-án benyújtotta a 2012–2017-es időszakra vonatkozó 2013. évi stabilitási programját és 2013. évi nemzeti reformprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.

(8) A 2013. évi stabilitási programnak az 1466/97/EK tanácsi rendelet szerinti értékelése alapján a Tanács úgy véli, hogy a programban szereplő költségvetési előrejelzéseket alátámasztó 2013–2014-es makrogazdasági forgatókönyv megalapozott, a reál GDP tervezett növekedése átlagosan mintegy 3,3 %. A Bizottság 2013. évi tavaszi előrejelzésében a 2013–2014-re prognosztizált növekedés 3,5 %. Észtország GPD-arányos államháztartási hiánya 2012-ben 0,3 % volt. A program megerősíti a strukturális többletet tartalmazó középtávú célkitűzést. Ezen célkitűzés a Stabilitási és Növekedési Paktumban előírtnál ambiciózusabb. Mivel Észtország 2012-es strukturális egyenlege többlettel rendelkezett, a középtávú célkitűzést egy évvel előbb teljesítette a korábbi programban előre jelzettnél. A stabilitási programban körvonalazott költségvetési stratégia kiegyensúlyozott növekedést szolgáló olyan fenntartható költségvetési politika biztosítására irányul, amely a középtávú célkitűzés megőrzésével kellő mértékű költségvetési tartalékot eredményez, és csökkenti a munka adóterhét. A program szerint a GDP 0,5 %-át kitevő 2013-as tervezett államháztartási hiány várhatóan javul majd az előrejelzés időszakában, e szerint az államháztartás 2014-re egyensúlyba kerül, azt követően pedig többlettel rendelkezik. Az újraszámított strukturális egyenleg általános értékelése alapján –, amely kiterjed a kiadási referenciaértékre is – megállapítható, hogy Észtország 2013-ban nem távolodik el jelentősen a középtávú célkitűzéstől, 2014-ben pedig ismét strukturális többlettel rendelkezik majd. Jóval 60% alatti a GDP-arányos államadósság, amely a program szerint 2013 után csökkenni fog, mígnem 2015–2016-ban eléri a 9%-os szintet. Észtország a gazdasági és monetáris unióbeli stabilitásról, koordinációról és kormányzásról szóló szerződéssel összhangban strukturális költségvetési egyenlegre vonatkozó szabály bevezetését tervezi 2013-ban. A költségvetési szabályt

[5] COM(2012) 750 final.
[6] COM(2012) 751 final.

bevezetésétől kezdve még kiegészíti az is, hogy megerősítik a többéves kiadási célkitűzések kötelező jellegét is.

(9) A munkaerőpiacot illetően a foglalkoztatás növekedése folyamatos, ugyanakkor továbbra is olyan szűk keresztmetszetek állnak a növekedés útjában, mint a tartós munkanélküliség és a tartós ifjúsági munkanélküliség, a készségkereslet és -kínálat közötti eltérések, a munkaerőhiány fokozódása, ideértve a tartós egészségügyi problémák miatt kieső munkaerőt. Rugalmasabbá és célirányosabbá kell tenni a szociális ellátórendszert, hogy az támogassa és ösztönözze a munkanélkülieket és az újrafoglalkoztatható inaktív személyeket, ezzel egyidejűleg meg kell erősíteni a leginkább rászorulók bevonását biztosító aktivizálási intézkedéseket. A családpolitikai kiadásokat költségvetési szempontból semleges módon lehetne költséghatékonyabbá tenni, többek között a szülőknek járó juttatások hatékonyabb intézkedésekbe történő átcsoportosításával, például a nők foglalkoztatására várhatóan pozitív hatást gyakorló gyermekgondozási szolgálatok révén. A régiók gazdasági fejlődését a láthatóbb eredmények érdekében koordináltabb módon kell kezelni.

(10) Az oktatás és képzés terén Észtországnak részben sikerült végrehajtania a 2012-es ajánlásokat, 2012-ben elfogadásra került a felsőoktatási reform, illetve az új átfogó szakoktatási és szakképzési reformot várhatóan 2013-ban elfogadják. Észtországnak különös figyelmet kell fordítania a szociális partnerek megfelelő részvételére, hogy a szakképzésben kellő számban álljon rendelkezésre tanulószerződéses gyakorlati képzés. A középfokú oktatás ésszerűsítése továbbra is azon fontos kötelezettségvállalások közé tartozik, amelyek teljesítése még várat magára. A még mindig viszonylag magas ifjúsági munkanélküliséget annak fényében kell kezelni, hogy magas a szakoktatást, illetve szakképzést el nem végzett személyek aránya. Észtország máig sem kezelte kellőképpen az alacsonyan képzett munkavállalók egész életen át tartó tanulási programokban való részvételét, és az ifjúsági munkanélküliséggel kapcsolatos intézkedések nem minden esetben elégítik ki hitelt érdemlően a munkaerőpiac igényeit. Az állami kutatási ágazat és a gazdaság összekapcsolásának hiánya továbbra is akadályozza a termelékenység növekedését, illetve hatással van Észtország versenyképességére. Ezen túlmenően, a gazdaság kis mérete következtében további kihívást jelent a kutatási és innovációs rendszer nemzetköziesedése és priorizálása.

(11) Észtország energiaintenzitása továbbra is nagyon magas. A kormány bizonyos lépései ellenére folytatni, illetve fokozni kell az ez irányú erőfeszítéseket, nagyobb hangsúlyt fektetve a lakóépületek felújítására. Az észtországi újautó-flotta a legenergiaigényesebb az EU-ban, és a fogyasztói minták az üzemanyagokra kivetett jövedéki adó ellenére sem változnak. További intézkedések hiányában Észtország valószínűleg nem lesz képes teljesíteni az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozóan megállapított célértéket, különösen ha elmaradnak az épületek és a közlekedés esetében meghozandó intézkedések. Észtország energiapiaca továbbra is viszonylag elszigetelt, mivel nincsenek kellőképpen kiépítve a határain átnyúló összeköttetések.

(12) A helyi önkormányzatok által történő, törvényben rögzített szolgáltatásnyújtás az ágazatok többségében nem hatékony, különösen a tartós ápolás-gondozás, a családtámogatási szolgáltatások, az egészségügyi ellátás, az oktatás és a közlekedés területén. Mindez a helyi önkormányzatok gyenge közigazgatási kapacitásának, valamint az önkormányzati bevételek és a rájuk ruházott felelősségek közötti aránytalanságoknak tulajdonítható. Ez idáig nem került kidolgozásra egy olyan megvalósítható terv, amely a helyi közigazgatás javítását tűzné ki célul.

(13) Az európai szemeszterrel összefüggésben a Bizottság elvégezte Észtország gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, értékelte a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot. Figyelembe vette nemcsak a programok Észtország fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy azok megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzását uniós szempontoknak a jövőbeli nemzeti döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni. Az alábbi 1–5. ajánlás tükrözi a Bizottság európai szemeszter keretében tett ajánlásait.

(14) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta Észtország stabilitási programját, és arról alkotott véleményét[7] különösen az alábbi 1. ajánlás tükrözi.

(15) Az európai szemeszter keretében a Bizottság elkészítette az euróövezet egészének gazdaságpolitikájára vonatkozó elemzését is, amely alapján a Tanács külön ajánlásokat intézett azon tagállamokhoz, amelyek pénzneme az euró. Észtországnak ezen ajánlások teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról is gondoskodnia kell,

AJÁNLJA, hogy Észtország a 2013–2014-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Folytasson növekedésbarát költségvetési politikát és a terveknek megfelelően tartsa fenn a költségvetés rendezett pozícióját, biztosítva a programidőszak alatt a középtávú célnak való megfelelést. A középtávú költségvetési kereten belül egészítse ki a tervezett költségvetési szabályt kötelezőbb jellegű többéves kiadási szabályokkal, továbbá fokozza az állami kiadások hatékonyságát.

2. A különböző meglévő szociális ellátórendszerek ésszerűsítésével, valamint a juttatások rugalmasabbá és célirányosabbá tételével javítsa a munkára ösztönzést. Javítsa a szociális szolgáltatásokat, beleértve a gyermekgondozást, és ezzel egyidejűleg növelje a családpolitika eredményességét és a költséghatékonyságát. Fokozza a tartós munkanélküliek, valamint a rokkantsági járadékban és keresőképtelenségi ellátásban részesülők munkaerőpiacra történő visszatérését megkönnyítő aktivizálási intézkedéseket. Dolgozzon ki koordinált stratégiát a magas munkanélküliség sújtotta régiók gazdasági fejlődésének elősegítésére.

3. Folytassa az oktatási és képzési rendszerek munkaerőpiachoz való igazítására irányuló erőfeszítéseket, többek között a szociális partnerek további bevonásával és az ifjúsági munkanélküliség kezelésére irányuló célzott intézkedések végrehajtásával. Növelje jelentős mértékben az alacsonyan képzett munkavállalók egész életen át tartó tanulási programokban való részvételét. Fokozza a kutatási és innovációs rendszerek priorizálására és nemzetköziesedésére irányuló erőfeszítéseket, továbbá erősítse meg az üzleti szektor, a felsőoktatás és a kutatóintézetek közötti együttműködést.

4. Javítson az energiahatékonyságon, különösen az épületek és a közlekedés esetében, továbbá fokozza a környezetvédelmi ösztönzőket a gépjárművek és a hulladékkezelés területén, ennek részeként pedig vegye számításba a gépjárművek megadóztatását és/vagy az üzemanyagokra kivetett jövedéki adó emelését. Erősítse a határain átnyúló energia-összeköttetések kiépítését az energiaforrások diverzifikálása és az energiapiaci verseny előmozdítása érdekében.

[7] Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése értelmében.

5. Teremtsen megfelelőbb egyensúlyt a helyi önkormányzatok bevételei és az önkormányzatokra ruházott felelősségek között. Növelje a helyi önkormányzatok hatékonyságát és biztosítson minőségi helyi közszolgáltatásokat.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök